

VIVAQUA

Het voorkomingsgebied van Spontin

Winnings in het bekken van de Bocq

De winning van Spontin, die in 1899 in bedrijf werd gesteld, is de oudste van Vivaqua. In het dal van de Bocq exploiteert Vivaqua, naast de winningen in galerijen in Crupet, Durnal en Spontin, ook een winput in Lienne.

Terugblik

1893 - Vivaqua keurt het plan goed dat voorziet in de verwerving van bronnen van de Bocq in Spontin (het is de bedoeling 30 à 35 000 m³ per dag af te nemen), in de aanvoer (82 km) en de opslag van het water uit die bronnen in reservoirs (Bosvoorde en Schaarbeek).

1894 - bij Koninklijk Besluit van 11 juli worden de overeenkomsten goedgekeurd die met de gemeenten Spontin, Sovet en Durnal werden gesloten en waarbij aan de intercommunale het recht wordt afgestaan het water uit de bronnen waarvan ze de eigenaressen zijn, op te vangen.

1895 - de werken voor de winning, de aanvoer en de opslag worden door een privéaannemer aangevat en in eigen beheer voortgezet met de hulp van diverse onderaannemers. Ze worden in 1898 voltooid.

1 januari 1899 - de kunstwerken voor de winning en de

aanvoer van het water uit de bronnen van Spontin worden in gebruik genomen.

1902 - bij decreet van openbaar nut, van 14 november, wordt een vergunning afgeleverd voor de werken om het water uit de bronnen van Crupet en Durnal op te vangen en aan te voeren.

1904-1905 - achtereenvolgens worden de werken voor de winning (mei 1904) en de aanvoer (februari 1905) van het water uit de bronnen van Crupet en Durnal voltooid.

1964 - Vivaqua koopt de groeve van Lienne aan. Alras blijkt de waterbehandeling te 'zwaar' te zijn en de waterwinning wordt opgegeven.

1994 - tussen de groeve van Lienne en de Bocq wordt een put geboord om water te onttrekken aan de waterlaag en tegelijk gebruik te maken van de bodemfiltratie.

Onderhoud van het voorkomingsgebied

De toegang tot een wingalerij

De gekanaliseerde Bocq in Spontin (zone van Senenne)

Het verbindingspaviljoen van de winning van Durnal

Ligging

Crupet en Spontin liggen respectievelijk 15 en 20 km ten zuidoosten van Namen.

De winning van Lienne bevindt zich op het grondgebied van de gemeente Ciney.

Alle wingalerijen die in de streek worden geëxploiteerd, onttrekken water aan de kolenkalk van de Condroz.

Productiecapaciteit

De winningen in galerijen in die streek worden altijd geëxploiteerd op het maximum van hun natuurlijke capaciteit (hoe rijk de watervoerende laag is, hangt af van de weersomstandigheden gezien over meerdere jaren) en leveren een debiet dat schommelt tussen 15 000 en 25 000 m³ per dag in Spontin, en tussen 9 000 en 20 000 m³ per dag in Crupet en Durnal.

De put van Lienne is goed voor een continue debiet van 10 000 m³/dag.

Winning van water in galerijen

In Crupet, Durnal en Spontin wordt het water van de bronnen die ontspringen in de kalkkrotten van de streek opgevangen in zogenoemde hoofdgalerijen die in de heuvelhelling zijn uitgehouwen en die het leeuwendeel van de brondebieten afleiden.

Zogeheten secundaire galerijen, waarvan de lengte veranderlijk, de doorsnede beperkt en de diepte een beetje groter is, storten hun debiet uit in de hoofdgalerijen.

In Spontin strekt de hoofdgalerij zich uit over 4 kilometer; in Crupet is ze 450 meter lang.

Winning van water in putten

De winning van Lienne bestaat uit een 51 meter diepe put die in de kalkformatie is geboord en een diameter van 500 mm heeft. Alleen de eerste 23 meter is van buizen voorzien. In het onderste gedeelte is de rots zo stevig en stabiel dat zuigroosters of buizen helemaal overbodig zijn. Het water loopt via een aanjaagleiding naar Spontin, waar het in de collector Spontin - Mazy - Bosvoorde terechtkomt.

Natuurlijke bescherming

De kalksteenlagen waaraan de wininstallaties van Spontin, Crupet, Durnal en Lienne water onttrekken, zijn overdekt

met een continue kleilaag. Bij die uitwendige natuurlijke bescherming komt een inwendige filtratie door de bestanddelen die zich hebben gevormd als gevolg van de verwerking van de rots en die de kloven in het kalksteenmassief vullen.

Gevrijwaarde zuiverheid

Om te beletten dat het water wordt verontreinigd, heeft Vivaqua

- de hoofdwinningen op een iets hoger peil dan de waterspiegel van de rivier aangelegd en de secundaire winningen in de omgelegde en waterdicht gemaakte bedding verwezenlijkt,
- geulen gemaakt om het al te dichtbij of te geconcentreerde bovengronds afvloeiend water af te voeren,
- in de zone dicht bij de winning geen andere activiteiten toegelaten dan waterwinning en intensieve bebossing,
- in de omgeving van de winningen uitgestrekte terreinen verworven om het water doeltreffend te kunnen beschermen.

Scherp toezicht

Turbidimeters meten doorlopend de helderheid van het water en waarschuwen in geval van storingen automatisch de Centrale Dispatching in Brussel. Voorts onderzoeken de kantonniers het water meermaals per week op zijn smaak, geur en helderheid. Het wordt bovendien ontleed door het Laboratorium.

Om iedere verontreiniging van het voedingsgebied te voorkomen, oefent Vivaqua buiten zijn eigendommen eveneens toezicht uit op iedere huishoudelijke, landbouw- of industriële activiteit.

Water dat van nature drinkbaar is

Dankzij de diverse genomen voorzorgen heeft het gewonen water zijn natuurlijke drinkbaarheid kunnen behouden. Het hoeft noch gefiltreerd noch gezuiverd te worden. Het ondergaat hooguit een ontsmetting met chloor ter plaatse om zijn drinkbaarheid tijdens de aanvoer te vrijwaren. Verder wordt het op zijn weg naar de plaatsen van verbruik onderworpen aan verscheidene opeenvolgende analytische controles.